

דברי חכמה

גיליון מס. 2740 * ח' תשרי תשפ"ג * 7 אוקטובר 2022

כפר הנשיא * עלון פנימי

sachlav@outlook.com עורכת: שושנה שרקי

ברגע / ורד מוסינזון

ברגע שהשנה החדשה אוחזת בעקבי השנה החולפת, עוברים העצים לדום מתוח. ולרגע קצר, חוזר העולם לתווה ובוהו ורוח אלוהים מרחפת מעל השנה החולפת, שנעצר בגלל ידה של השנה החדשה האוחזת בעקביה. מנסה לעכב ברגע, את רגע האמת. את הרגעים במ תיטול על עצמה את האחריות לכל מה שיקרה מכאן והלאה.

זו אחריות עצומה להיות שנה חדשה. לקחת על עצמך את הסיכון שכל התחזיות שחזו לך, יתגשמו. זה גם לקחת על עצמך את הסיכוי ולא להצדיק את התחזיות הנוראות שחזו כל אותם ששבעו רע בשנה הקודמת. איזו אחריות נוראה נוטלת על כתפיה השנה החדשה, ברגע בו היא מרפה מעקבי השנה החולפת ומניחה לה להימוג ולהשאיר לגמרי לבד, להרבה רגעים עם כל כך הרבה אחריות*.

לפני שש שנים נבנה מעגל תנועה מול האלונית, ובמרכזו כיכר. יתכן שבשלב התכנון היתה מחשבה על טיפוח צמחים בכיכר, אך בפועל זה לא בא לידי בטוי, אפילו לא בהנחת רשת השקיה.

כל האמור לעיל לא בא כדי למתוח בקורת, אלא כרקע למה שהתרחש בהמשך.

עוד באותה שנה הופיעו פרחים בשלל צבעים ותרמו ביופים לרוממות רוח של כל העובר לידם. מאז ועד היום,

הפריחה מרהיבת העיניים מתחדשת ומשתנה לפי עונות השנה.

איך קורה נס כזה?

התשובה פשוטה: אדם אחד אוהב טבע החליט לאמץ את השטח ולהיות לו לאבא ולאמא. סדר סדורי השקיה,

הכין את הקרקע לזריעה, עישב וטפל לפי הצורך ודאג לשמירת צבע לאורך השנה. כל זאת "לשם שמיים".

אמרנו כבר "אהבת הטבע", אז מי יודע שכבר לפני יותר מעשור שתל אותו איש מגוון עצים, במדרון המזרחי של הקבוץ. בהמשך טפל והשקה ידנית כל עץ עד לקליטתו הסופית.

אז תודה לך אפריים מעין על תרומתך!

מאחל שיהיה לך כח עוד שנים רבות להמשיך בדרכך הברוכה.

הנרי שפרונג

בעקבות מאמרה של תמר - (כותב דוד אלמן)

נאמר שבית הכנסת מיועד לגברים!
נשים תהיינה ב"עזרת נשים" בלבד ולא תוכלנה להיות חלק ממניין.
אודה למי שיפנה אותי למקורות, לגבי ההפרדה הזאת.

מאז ומתמיד לא הבנתי את הקטע הזה. אלוהים יצר נשים בצורה
מסויימת ולא דווקא עם כיסויי ראש, וכל מיני דברי לבוש "צנועים".
זה כבר המצאה של בני האדם.

חיפשתי הגיון בכל נושא המגדריות הזאת והמסקנות שלי הן כאלה:
ואני חייב לומר שאלה אינן עובדות אלה מסקנות אישיות שלי בלבד.

מה שעלה אצלי בראש הוא כזה: הגברים נוצרו ללא יכולת ללדת ואולי
בשל כך הרגישו קצת נחותים. כדי לאזן נחיתות זו, צריכים למצוא
משהו נחות יותר כדי שנרגיש לא כל כך נחותים. אם האשה תהיה
נחותה יותר מהגבר הרי שהגבר כבר לא יהיה כל כך נחות....

ונניח שההפרדה הזאת אמנם כתובה במקורות.
השאלה היא בין היתר: כיצד מתרגמים את המקורות...?

ישנם עוד מצבים שתרגום המקור עושה עוול לנשים.
למשל כתוב, בשיר השירים המיוחס לשלמה המלך: (א - 5)
"שחורה אני ונאווה בנות ירושלים... וכו'...."
לא תאמינו אבל התרגומים באנגלית הם אלה:

Dark am I, yet lovely, ... etc'

I am dark but beautiful, ... etc'

I am very dark, but lovely...etc'

כלומר....למי שלא שם לב (יחי ההבדל הקטן)

בעברית: שחורה אני ונאווה....

באנגלית: שחורה אני אבל נאווה....

כלומר צבע שחור, זה לא משהו.... (צריך הסבר?)

אם המקור הוא הבסיס, הרי התרגום עושה עוול למקור עצמו.
ואם כך על איזה תירגום או פרוש אנחנו מסתמכים?

על מִדְרָךְ / הפינה של דודו

קאראוואג'ו צייר נהדר שאהב גם ללכת מכות

1. כבר הרבה זמן שאני מבקש לצייר את מיכלאנג'לו מריזי דה קאראוואג'ו. אמן מדהים שהקדים את זמנו.

2. קאראוואג'ו היה אמן שאהב אולי יותר ללכת מכות ברחוב מלצייר. כמה גוויות רשומות על שמו פה ושם ברחבי איטליה. בגלל התפרצויות האלימות שלו נאלץ להימלט מעת לעת ממקום למקום.

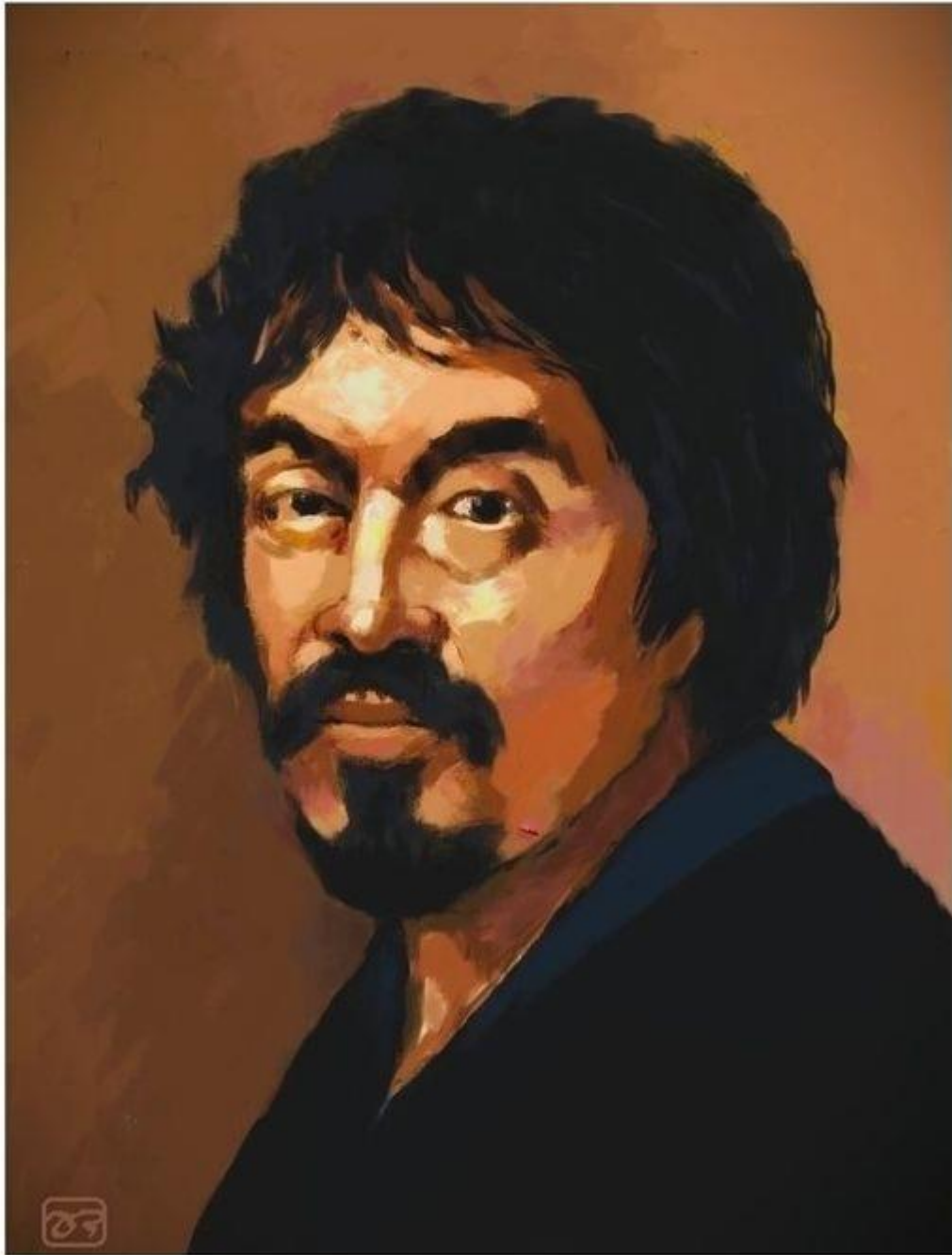
3. למען האמת הוא הרג סרסור שהעליב אישה שהיה לו רגשות כלפיה. הזמין אותו לדו קרב הסרסור נהרג והוא נמלט למלטה. מעבר לכך סיפור חייו מלא קטטות רחוב. קשה לשפוט אותו בעיקר משום שאנו חיים בתקופה אחרת. התקופה בה חי הייתה רוויה באלימות. יתכן שההבדל בין למות או להישאר בחיים הייתה אז מתורגמת ליכולת שלך לשרוד את היום.

4. הכנסייה והכמרים לא אהבו יותר מדי את הריאליזם הבוטה שלו. משום שנהג להכניס דמויות מהרחוב אל ציורי הכנסייה הקדושים שצייר. 'עקדת יצחק' שלו היא סצנת רצח ריאליסטית מרטיטה לכל דבר ועניין. דבר מכל אלה לא הפריע למוניטין שלו להתפשט משהתגלה כאמן פורץ דרך.

5. בחרתי לצייר דווקא את תמונת הדיוקן העצמי הזאת שלו, בעיקר בגלל שלא טרח להסתיר את החתך הטרי שנמצא למטה בציור בצד ימין של הסנטר. תוצאה מקטטה לילית מאמש או אולי סתם תקלה בגילוח. כי בעצם זהו קאראוואג'ו. אם כבר לצייר אז במקסימום נאמנות למציאות. מזכיר לי מאוד את הדיוקנים העצמיים הכנים והמטריפים של אלברכט דירר.

6. מיכלאנג'לו מריזי דה קאראוואג'ו, צייר ענק, שמת בנסיבות מעורפלות בגיל 39. על נסיבות מותו אפשר לספר שבמהלך קטטה שהתעוררה לאחר שהפסיד כסף במשחק, רצח את יריבו ונמלט לנאפולי, שם המתין לחנינת האפיפיור.

ב-1610 זכה לחנינה מהאפיפיור ויצא בדרכו לרומא, אך נעצר בטעות על ידי השלטונות, החמיץ את האניה, וכל חפציו וציוריו נלקחו ממנו. כאשר שוחרר רץ בכל כוחו אחרי האוניה המתרחקת והתמוטט. כמה ימים אחר כך מת מקדחת.

איכשהו השיר 'חליבת לילה' מתקשר לי נורא למלחמת יום כיפור, ובשל כך
בהכרח גם ליום כיפורים. ימים נוראים של חשבון נפש ומחשבות על מי בקיצו
ומי לא בקיצו. כי בסופו של יום כולנו עגלים רוטטים ביונקיה שחשים בקץ הקרב
ובא...

שיר לימים הנוראים

חליבת לילה

זָכְרוֹן נִבְרָא מִבְּלִי מִשִּׁים,
פְּרָטִים סְמוּיִים מַעִין מַצְטָרְפִים
לְקוֹל מַצְטָעֲפִים בְּרִיחַ נִצְרָבִים בְּחִדְרֵי
לֵב וְאוֹבְדִים בְּכוֹר הַתּוֹךְ הַזָּמֶן

אוֹתוֹ לִילָה אֶפֶל הִיָּה וְחִם
אֲנִי וְאֲנִי בְּמִגְפִים שְׁחֵרִים
בְּבוֹר בְּטוֹן מִבְּרִיק וּמִצְחָצַח
בְּאִשְׁמֶרֶת שְׁלִישִׁית שֶׁל הַלִּילָה

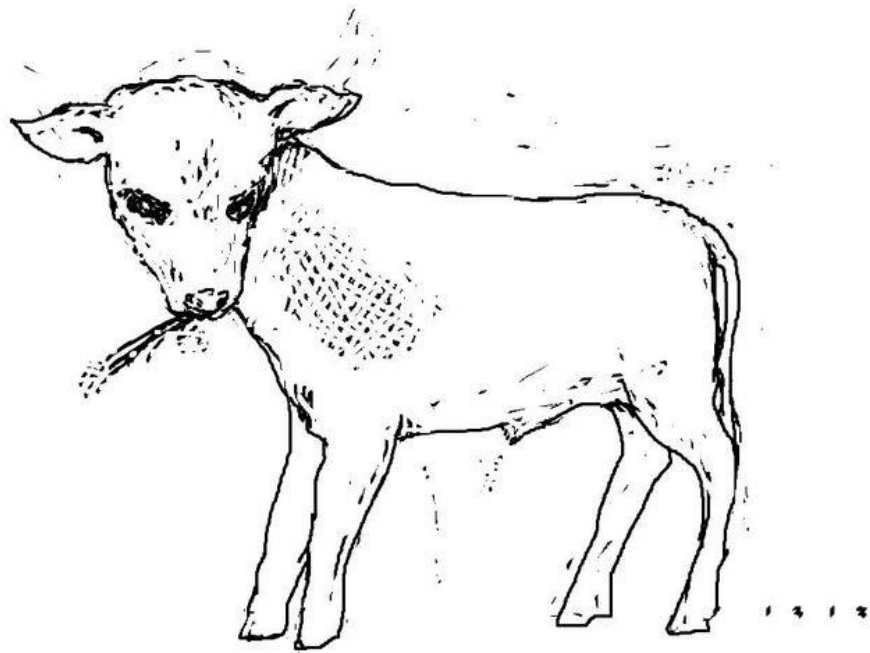
עֲטִינִים תְּפוּחֵי חֶלֶב חִם נִטְעָנוּ
בְּקוֹלוֹת מְצִיצָה צוֹרְמִים אֶל גְּבִיעֵי מִתְכֶּת
וּפְרוֹת שְׁמֵנוֹת רָקְעוּ בְּרִגְלֵיהֶן וְחִרְבְּנוּ
בְּמִתִּינוֹת עַל יְדֵינוּ הַמוֹשְׁטוֹת

הַרְדִּיו נֶגֶן סוֹלְטָנִס אוֹף סוּיִנֵּג וְהַגִּיטָרָה
שֶׁל מָרֵק נוֹפֶלֶר הַתִּיפֹחָה עִם הַתִּנִּים שֶׁהַתְּגוֹדְדוֹ
מִלֵּאֵי טִינָה כְּבוֹשָׁה מִעֵבֶר לַגֹּדֶר וְלִלּוֹ בְּגֵב מְקַמֵּר
לְהַפְחִיד יְלָדִים מִתְּכַרְבָּלִים בְּאִימָה בְּמִטָּתָם

בִּיּוֹנִקְיָה עֶגְלִים רַכִּים רָעְדוּ מִפַּחַד
וַיִּחְלוּ אֶל חַיִּים אֱלִיאָס שֶׁיֵּבֹא לְהַרְגִיעַ
מַחִיּוֹת הַטָּרֶף הָאוֹרְבוֹת מִעֵבֶר לַגֹּדֶר וַיִּסִּיר מִלֵּבָם
אֶת הָאִימָה בְּנִגְיָעוֹת יְדִיו הַמִּיבָלוֹת וְהַרְכוֹת

עוֹד מַעֲט תֵּבֹא הַמִּשְׁאִית שֶׁל סוֹלִימָן הָעֶגְלִים
יִשְׁלְכוּ עָלֶיהָ בְּמַהֲרָה וּבְנִחִישׁוֹת
סוֹלִימָן יִתְנִיעַ אֶת הַמִּשְׁאִית בִּיד קָשָׁה
וַיִּפְלִיג לְדַרְכוֹ אֶל מִעֵבֶר לַשְּׂדֵרֶת הַבְּרוֹשִׁים

רַק הַפְּרוֹת שֶׁעָמְדוּ בְּחִצָּר קוֹנְנוֹ בְּחִרְדָּה גְּדוֹלָה
כָּאלוֹ בְּאֶמֶת הֵן יָדְעוּ לֹאן הָעֶגְלִים מוֹבָלִים.

פינת הקריקטורה השבועית: סליחות אחרונות...

ביום הכיפורים... / שושנה שרקי

יום הכיפורים 1973 - ניל ישן את מנוחת הצהריים. אני יושבת על כיסא הנדנדה האדום. בסוף החודש התשיעי להיריוני, קוראת ספר על מלחמת ששת הימים. בסיפור נופלים פגזים רעש של מטוסים באוויר, מלחמה. אני שקועה עמוק בתוך הסיפור. התיאורים ריאליים מידי, יכולה כמעט לראות את המלחמה מול עיניי, אפילו שומעת את נפילות הפגזים וההרס שם. עד כדי כך אני בתוך הסיפור שאני מרגישה פתאום תחת רגליי הד נפילות הפגזים... קורעים את האדמה.

פתאום תופסת אותי מן תחושה מוזרה, כאילו המלחמה יצאה מן הספר, התקרבה אליי, קורית עכשיו כאן. אני מניחה את הספר על השולחן, האם דמיוני מתעתע בי? או נוצרת כאן מציאות חדשה כרגע. אני מעירה את ניל שיאשר שגם הוא שומע... לוודא שלא יצאתי מדעתי.

שנינו קמים והולכים לכיוון הרכס. דיירי השכונה כבר עומדים שם בשורה, פניהם בוהות לכיוון רמת הגולן. בום חזק נשמע באוויר. נוחת על הארץ. מהדהד תחת רגלינו. זה קרוב. ענן עשן עולה מאדמת הגולן. ועוד בום נזרק לאוויר והרבי אומר "זה כבר נפל אצלינו". הנרי בן יהודה עונה לו מהורהר, "לא. זה נשמע שזה אצלם. ואז עוד אחד "עכשיו זה שלנו וזה נפל אצלם" אומר הרבי. הנרי: "I think you are wrong!"... ואני עדיין חייה בתוך שני סיפורים, מהו הסיפור האמיתי? עכשיו? לא טוב לי בגוף. בתוך כל ההזייה הזאת זעקת הסירנה חותכת את האוויר, מבהירה חד משמעית, יחד עם קול הקריין בטרנזיסטור שהחזיקה שילה. "קרוב לשעה 14:00, פתחו כוחות מצריים וסוריים בהתקפה מתואמת מראש על כוחות צה"ל בסיני וברמת הגולן". עכשיו זה ברור אמרו את המילה מלחמה. מלחמת פתע.

קיבלנו הוראה לרדת למקלטים. לילה. המבוגרים על מזרונים הילדים במיטות על קומות. ירדנה בכורתי בת שלוש קוראת לי, מבקשת ממני לשיר לה את השיר נומי נומי ורוצה לצאת החוצה ושעוד פעם ירעמו רעמים כמו קודם.

בעוד כמה ימים אלה. חבל שאי אפשר כבר להחזיר. מי רוצה ללדת למציאות שכזאת? הלוואי וזו תהיה בת. אני לא רוצה ללדת בן שילך לצבא, בעולם המטורף הזה שלנו.

עדיה נולדה. אנחנו בבית. אחת בלילה, היום מותר לישון בבתים עד ש... ואם... ניל ואני יושבים לצד העריסה, מביטים באהבה בתינוקת שלנו! שסוף סוף נרדמה. היא שלנו וגם הילדה הגדולה הזאת, שישנה כבר היום במיטה של

ילדה. אנחנו הורים לשניים, לא מזמן רק פלירטטנו.
דפיקות בדלת. "נחום שרקי גר כאן". "זה אני" "יש לך צו 8 בוא איתנו" אורז
תרמיל חאקי עומד לצאת איתם. "לאן?" אני שואלת. "אנחנו לא יכולים להגיד
לך" הם אומרים לי. "אני חייבת לדעת", "למה?" שואל אחד מהשניים. "אני
צריכה לדעת לאיזה כיוון לדאוג. לפחות תגידו, לצפון? לדרום? והם הולכים. אין
עם מי לדבר. הדלת נסגרה אחריהם. ראיתי את זה פעם בסרט, אני בטוחה.
נהיה לי קר, שתי פעוטות וקירות ופחד מחלחל. רק שיחזור הביתה בשלום
ושיגמר מהר הסיט הזה.

ברדיו מדווחים חדשות מדי שעה בשעה. ואנחנו לא מפספסים. במקלט כבר
ישנות רק אימהות לתינוקות. במקלט של בית תינוקות. אחוות אימהות מניקות.

היום יום הכיפורים מספר 48 מאז המלחמה הארוכה ההיא. שקט בבית שקט
בחוץ. חרדת קודש. ועוד חרדות. ישנם אנשים שקשה להם לחיות מאז.. אני
מדי פעם פותחת טלוויזיה לראות שעל המסך עדיין כתוב אין שידורים. טוב שאין
שידורים שגם לא יהיו.

לכל אחד מאיתנו מעל גיל 50 יש את הסיפור שלו על מלחמת יום הכיפורים
שלו. הסיפור שלי הוא אחד מהקלילים.

אלוהים אדירים, עם רב צם ומתפלל לך היום, והשמיים פתוחים מלאי רחמים,
אני מבקשת ממך, שמור אותנו ממלחמות. דיי!!!

7.10 עודד כץ

יוחאי ג'קסון

8.10 שריטה סינה

10.10 נופר גודמן

11.10 טל סולומון

12.10 אוולין ואלר

סלע טיקוצ'ינסקי

איתי כץ

13.10 בני פורסטר

עירית ינטיס

ארז מירב

אביבית סבאן

עידו לניאדו

משולחן העורכת / שושנה שרקי

סוכת שלום

מילים: יורם טהרלב

לחן: אייר קלינגר

<https://youtu.be/PeWyiXLnnYU>

עמוק עמוק אני עוד מבקש לי
סוכת שלום וצל התאנה
אבל כעת אינני מתעקש עוד
אם לא עכשיו - אולי בעוד
שנה.

שרק יהיה מה שהיה עד הנה
בין הזמנים המשנים פניהם
שרק אדע לחוש עוד את
האושר
בדברים המובנים מאליהם.

שרק יהיה מה שהיה עד הנה
זה לא הרבה אך זה כמעט
הכל
רק שאוכל עוד להתגעגע
אל המחר ולא אל האתמול.

שרק יהיה מה שהיה עד הנה
שיישאר לי פתח לחלום
כשהאהבה חמה עודנה
כילד קט שבעיניו התום.

עמוק עמוק אני עוד מבקש לי
סוכת שלום לנוח בצילה
אך מאמין כי המעט שיש לי
גם הוא הרבה יותר מכל
תפילה.

שרק יהיה מה שהיה עד הנה
זה לא הרבה אך זה כמעט
הכל
רק שאוכל עוד להתגעגע
אל המחר ולא אל האתמול.

